

Утвърждавам:

**Председател на БАН:
Акад. Ст. Воденичаров**

П Р А В И Л Н И К

за избиране на академици (действителни членове) и член-кореспонденти (дописни членове) на БАН

I. Общи положения

Чл. 1. Този Правилник определя реда, начините и условията за избиране на академици и член-кореспонденти на Българската академия на науките (БАН).

Чл. 2. (1) За академици на БАН се избират български граждани, които са доктори на науките и член-кореспонденти на БАН; обогатили са науката с особено значими постижения; получили са широка известност и признание в страната и чужбина с активни публични изяви, свързани с науката и нейното приложение и имат активна изследователска и експертна дейност.

(2) Според традициите на БАН за академици на БАН се избират български граждани, изтъкнати дейци на културата и изкуството, чиито постижения са с безспорно национално и международно значение; с активни публични изяви, свързани с изкуството, културата и духовното развитие на нацията и имат активна творческа и експертна дейност.

(3) За член-кореспонденти на БАН се избират български граждани, които са доктори на науките; не са навършили 65 години към датата на обявяване на конкурса; обогатили са науката с важни постижения; получили са известност и признание в страната и

чужбина с активни публични изяви, свързани с науката и нейното приложение и имат активна изследователска и експертна дейност.

(4) За член-кореспонденти на БАН се избират български граждани, изтъкнати дейци на културата и изкуството, които не са навършили 65 години към датата на обявяване на конкурса, чиито постижения са с безспорно национално значение; с активни публични изяви, свързани с изкуството, културата и духовното развитие на нацията и имат активна творческа и експертна дейност.

Чл. 3. (1) Академици и член-кореспонденти на БАН се избират с конкурс, който се обявява веднъж на две години.

(2) Конкурсът се обявява по области и включващите се в тях направления на науката, както и за творци на изкуството. Областите съответстват на отделенията на Събранието на академите и член-кореспондентите (САЧК).

(3) Обявата за конкурса, съдържаща съответните направления на науката се публикува на електронната страница на БАН и в един национален ежедневник; изпраща се и с писма до университетите, висшите училища, научните организации и творчески съюзи.

(4) Изборът на академици и член-кореспонденти на БАН се извършва от академите в съответствие с чл. 7 от Закона за БАН. Критериите за избор се предлагат от съответните Отделения и се утвърждават от Централната изборна комисия (ЦИК), назначена по реда на чл. 9, ал. 1 от този Правилник.

II. Условия за участие в конкурса

Чл. 4. (1) Участниците в конкурса за академици и член-кореспонденти на БАН могат да бъдат предлагани от: група академици (не по-малка от 4 души, от които поне двама са от областта на конкурса); от научните съвети на всички държавни научни организации в страната; от факултетните съвети от висши училища; от централните ръководства на научните и творческите съюзи.

(2) Предложенията по предходната алинея трябва да постъпят в БАН не по-късно от срока, посочен в обявата за конкурса. Те задължително са съпровождат от мотивиран доклад за постиженията на предложениия участник в конкурса и протокол от заседанието на номиниращата институция.

Чл. 5. (1) Постъпилите номинации в зависимост от научната област на кандидатите се разпределят в съответните отделения на САЧК. Определящ за включване на кандидатите в съответна научна област и научно направление е научната степен „доктор на науките” (с изключение на творците в областта на изкуствата). В срок от 2 седмици академиците в съответните отделения правят мотивирани предложения до ЦИК за кандидатите, които отговарят на изискванията на конкурса, и за броя на местата в съответното Отделение по научни направления.

(2) В срок от 2 седмици след получаване на предложенията от Отделенията по предходната алинея Централната изборна комисия внася за одобрение в Събранието на академиците (СА) предложение за броя на конкурсните места по научни направления. СА информира за решението Управителния съвет (УС) на БАН, който въз основа на предложението одобрява финансовите средства, необходими за съответния конкурс.

Чл. 6. Броят на конкурсните места по научни направления, както и имената на одобрените участници в конкурса се публикуват на електронната страница на БАН, както и се изпращат писма до университетите, висшите училища, научните организации и творческите съюзи.

Чл. 7. До 2 седмици от публикуването на имената на одобрените участници в конкурса, желаещите да участват в конкурса подават в деловодството на БАН в два екземпляра заявление до Председателя на БАН, че желаят да кандидатстват за съответното конкурсно място (места), както и че са запознати с условията за провеждане на конкурса.

Чл. 8. В срока, определен по чл.7, желаещите да участват в конкурса подават при техническите секретари на отделенията на

САЧК, назначени съгласно чл. 9, ал. 3 от настоящия Правилник, в два екземпляра на хартиен носител следните документи, включително копие от заявлението по предходната алинея:

а) всички свои научни трудове, с които кандидатстват по конкурса, както и списък на тези трудове; творците на изкуството представят справка с документи за художествените си изяви;

б) кратко описание (справка) на най-важните си постижения и тяхното значение за развитието на науката и културата и/или за материалното и/или духовното обогатяване на българския народ и българската държава;

в) списък на цитатите на научните си трудове /без автоцитати/ в научни публикации у нас и в чужбина, вкл. h-фактор; списъци на авторски свидетелства, патенти и внедрявания; списък на успешно защитилите под ръководството на кандидата дисертанти; списък на участия с покана за пленарни доклади на конгреси; други материали, документиращи оценката в страната и в чужбина на резултатите от дейността на кандидата;

г) копие на диплом за придобиване на научната степен „доктор на науките”;

д) копие от свидетелство за раждане;

е) формуляр по образец, попълнен от кандидата и творческа биография;

ж) на електронен носител да се представят /с цел включване в сайта на БАН по конкурса/:

- списък на научните трудове;
- справката от т. б);
- копие от формуляра от т. е);
- списък на цитати на всяка от публикации от списъка с указан проверим източник (списание, електронен архив или някоя от електронните бази данни);
- някои подбрани от кандидата по-съществени цитирания.

Забележка: Изискванията в т. г) и ж) не се отнасят до кандидатите – творци в областта на изкуството.

III. Структура и функции на изборните органи

Чл. 9 (1) Председателят на БАН назначава ЦИК, включваща академиците от ръководството на БАН и председателите на всички отделения на САЧК. ЦИК се назначава преди обявяването на конкурса. Тя се ръководи от председателя на БАН или от посочен от него академик на БАН, член на комисията. ЦИК има мандат до следващите избори на академици и член-кореспонденти на БАН.

(2) Централната изборна комисия:

1. Избира от своя състав заместник-председател и секретар на ЦИК.

2. Следи за спазване на Закона за Българската академия на науките, Устава на Българската академия на науките и на този Правилник при избирането на академици и член-кореспонденти на БАН;

3. Утвърждава критериите за оценка и избор на академиците и член-кореспондентите, подготвени в отделенията на САЧК.

4. Наблюдава работата по провеждане на избора и спазването на предвидените в този Правилник срокове и прави предложения за рецензенти.

5. Организира подготовката и провеждането на изборите;

6. Прави преценка за приключилия конкурс и представя на Управителния съвет на БАН резултатите от изборите;

7. Решава въпроси, които не са регламентирани от съществуващите нормативни документи и са възникнали текущо във връзка с избора на членове на БАН.

(3) Административното обслужване на ЦИК и Отделенията на САЧК се осъществява от служители, определени от Председателя на Българската академия на науките.

IV. Провеждане на избора.

Чл. 10 (1) До две седмици след постъпване в ЦИК на материалите на участниците в конкурса кандидати по чл. 8 Отделенията правят предложение пред ЦИК за избор на рецензенти. До една седмица след това по предложение на ЦИК рецензентите се назначават от председателя на БАН със Заповед.

(2) За рецензенти по конкурсите за БАН се избират академици, както и член-кореспонденти на БАН и професори /доктори на науките/, неучастващи в конкурса.

(3) Срокът за представяне на рецензиите е до 1 месец от датата на назначаване на рецензентите.

Чл.11. В двуседмичен срок след получаването на рецензиите академиците от Отделенията на САЧК представят определените класирани кандидати за гласуване в Събранието на академиците в свой доклад.

Чл. 12 (1) В срок до 15 дни от получаване на предложенията от Отделенията председателят на БАН свиква Събранието на академиците за провеждане на изборите за нови академици и член-кореспонденти на БАН.

(2) Събранието за изборите може да се състои, ако присъстват най-малко $3/4$ от списъчния състав на академиците на БАН, редуциран с отсъстващите по болест или намиращите се в чужбина, но не повече от $1/5$ от общия брой на академиците на БАН. Събранието провежда изборите с тайно гласуване.

(3) За провеждането на избора Събранието избира комисия от трима академици, които определят помежду си председател и се подпомагат от административно длъжностно лице.

(4) За избрани се приемат онези кандидати, за които са гласували с “да” най-малко $2/3$ от редуцирания състав на Събранието на академиците.

(5) Ако при повече от 1 кандидат за определено място нито един не получи нужния брой гласове, гласуването се повтаря за кандидата, получил най-много гласове. Преди повторното гласуване Събранието на академиците може отново да проведе дискусия. При повторното гласуване кандидатът се приема за избран, ако е получил гласовете на повече от $2/3$ от участвалите в гласуването. Ако и при повторното гласуване кандидатът не бъде избран процедурата се прекратява.

(6) Резултатите от изборите се отразяват в протоколи, които се подписват от членовете на комисията, провела избора.

(7) При установени пропуски и нарушения в процедурата ЦИК разглежда конкретните случаи.

(8) След окончателното приключване на всички процедури по изборите на електронната страница на БАН се обявяват имената на избраните кандидати, както и се публикуват в медиите.

V. Преходни и заключителни разпоредби

§1. Материалите по конкурсите за академици и член-кореспонденти на БАН-рецензии, доклади, протоколи, отразяващи резултатите от гласуванията на Събранието на академиците, запечатаните пликове с бюлетините от гласуването, както и подадените от кандидата документи, предвидени в чл. 8, т.т. б) – ж) се съхраняват в специален фонд на служба “Архив” на Централното управление на БАН.

§2. След приключване на конкурса научните трудове, както и непопадащите сред описаните по-горе в § 1 материали, се връщат на кандидатите.

§3. На рецензентите се заплаща възнаграждение за всеки рецензиран от тях кандидат. Размерът на възнаграждението се определя от УС на БАН.

§4. На академиците се заплаща възнаграждение за участие в заседанията на Отделенията, като на председателите на

Отделенията се заплаща допълнително възнаграждение. Размерът на възнагражденията се определя от УС на БАН.

§ 5. На академиците, участвали в заседанията за избор на академици и член-кореспонденти, се заплаща възнаграждение в размер, определен от УС на БАН.

§ 7. Този Правилник е утвърден на основание на чл. 7 от Закона за БАН и е изменен и допълнен на заседанията на Събранието на академиците и член-кореспондентите на 19.12.2011 г., на 05.04.2012 г. и на 26.06.2014 г., съгласно чл. 53, т. 1 от Устава на БАН.